

det nemlig vil være afhængigt af Fiskets Gang om den extraordinaire Myndighed skal komme til at gjøre Nytte paa de nævnte Strækninger. Det maatte formeentlig være tilstrækkeligt i Genhold til Lov om Lofotfisket af 23de Mai 1857 dens § 1 andet Bæsis at bemyndige Dvshnschefen til efter Omstændighederne at give Dvshnsdistriktet Udvidelse inden de antydede Grændser. I Tilfælde af at saadan Udvidelse finder Sted, vil det imidlertid være nødvendigt i nogen Grad at forøge det nuværende Dvshnspersonale. Imedens jeg desuagtet, og endstjønt ogsaa Udgift vil faaes til flere Baadmærker og til Signalhold paa flere Steder, ikke antager, at Udvidelsen vil forårsage nogen Overfridelse af de til Dvshn og extraordinair Retspleie bevilgede Midler, tillader jeg mig saaledes at anholde hos det Kongelige Departement om at faae udfærdiget Bestemmelse for, At Dvshnschefen bemyndiges til

1. I Genhold til Lov om Torrfiskeriet i Nordlands Amt og Senjens og Tromsø Fogderi af 23de Mai 1857 dens § 1 efter Omstændighederne at udvide det ved kongelig Resolution af 27de October 1858 anordnede Dvshns Virkefreds til Raftfundet og til Strækningen fra Bretteånæs til og med Skanstadsfjorden, og til
2. at antage indtil 5 stationaire Dvshnsbetjente paa de ved kongelig Resolution af 27de October 1858 6 Post bestemte Bilkaar.

Om Lofotfiskeriet

Mar 1867.

Angaaende seneste Lofotfiskeri har Dvshnschefen Capitainlieutenant Olsen indberettet følgende:

I November og December Maaneder herskede der i Nordland et ualmindeligt roligt Veir med Landvind og usædvanlig streng Kulde, som vedvarede indtil henimod Slutningen af Januar, da vedholdende og tilbøls voldsomme Storme indtraadte, saaledes at det indtil den 19de Februar var ifkun faa Dage, at det i Lofoten lod sig gjøre at komme paa Soen, undtagen paa de mere beskyttede Steder ved de østligste Vær.

Lidligere end sædvanligt havde Strien indfundet sig langs hele Lofotens Indre side, og ved Midten af Januar viste den sig endog langt inde i Østnæsfjorden og østfor Bretteånæs, ligesom den ogsaa noget senere formærkedes i Raftfundet.

Mod Slutningen af Januar og i første Halvdeel af Februar blev der i Hammersø sat flere Sildelaase. Som sædvanlig ledsagedes Silden af Strøi, hvoraf der ogsaa af Hjemfolkets navnlig ved Trano blev fisket endeel med Dybsagn. Fra dette Sildefiske stode hyppig Tilførsel til Fiskedistriktet dels af fersk og dels af nysaltet Sild til Ågn. Tilførselen lettedes denne Vinter meget ved et af Handelsmand Rønæs af Kjøben for egen Regning til deslige Transporter anskaffet mindre Dampstib.

Noget efter Midten af Januar begyndte fremmede Almue i større Mængde især nordfra at indfinde sig i Distriktet. Den 23de var der saaledes til Henningsvær fremkommen ca. 300, til Hopen 100, til Orsnæs 70, til Drøvaag 50 og til Skraaven ca. 50 Baade; ifkedsminmere end omtrent en Femtedeel af Almuen, idet nemlig Ankomsten søndenfra forsinkedes ved stormende Veir, saaledes at det først var i Dagene fra 6te til 11te Februar, at Almuen derfra i synderlig Mængde naaede frem til Fiske-distriktet. Mange indfandt sig endogsaa først endnu senere, som Følge af det betydelige Vaarsilbifiste, der indtraf paa Helgeland i December Maaned, hvori deeltog en stor Deel af den til Vosoten almindeligt søgende Almue, og hyorfra den først ved Nytaarstider kom tilbage til Hjemstederne.

Ogsaa denne Vinter søgte Hovedmassen af Almuen til Bærene i Østlofoten, saaledes at flere af disse, navnlig Svolve og Storraagen, mod Slutningen af Februar paa det nærmeste vare fuldt belagte. Til den indre Deel af Østnæs-fjorden søgte mange Linefiskere, saa at alt Huusrum ogsaa der blev optaget.

Fra de nærmeste Distrikter begyndte Kjobefartøier at indfinde sig i den sidste Halvdeel af Januar. Mængden af Kjobefartøier kom dog ikke frem førend mod Slutningen af Februar; de søgte da i størst Mængde til Svolve, Henningsvær og Østnæs-fjorden.

Allerede fra Begyndelsen af Januar havde Hjem-folket i Baagen drevet et ret lønnende Linefiske, saaledes at da den fremmede Almue begyndte at indfinde sig, havde enkelte Baade faaet fra 1 til 1½ Td. Lever pr. Mand. Men mod Slutningen af denne Maaned afdrog Fisket, der da ogsaa tildeels hindredes ved Uveir.

I Østnæs-fjorden havde Natlinefisket siden de første Dage af Februar givet jevn god Fangst navnlig paa Pollen og Revet, og da man omkring den 18de ogsaa begyndte at fiske meget godt med Dagliner, flyttede megen Almue fra Bærene i Baagen dertil, saa at der mod Slutningen af Maaned henlaa i Fjorden 500 a 600 Baade ligesom

63 Kjobefartøier havde søgt til Havnene dersteds. Østnæs-fjordfisket blev imidlertid denne Vinter af ringe Betydning. Mellem Vaterfjord og Felsfad gjordes vel i Slutningen af Februar og Begyndelsen af Marts ret god Fangst med Garn, hvilken dog kun undtagelsesviis oversteg 4 a 5 Hdr. Fisk pr. Baad; men ligesom Dybsagnfisket den hele Tid var ujevnt, saaledes ophørte allerede tidligt i Marts Linefisket i den indre Deel af Fjorden, og traf sig efterhaanden udover mod Vaterfjord, hvor det blev mindre og ujevnt. Omkring Midten af Marts forlod derfor atter den største Del af Almuen Fjorden. At ikke saa faa Linefiskere efter denne Tid bleve liggende tilbage havde sin Grund deri, at de vare saa slet udrustede med Mandskab, Baade og Redskaber, at de ikke vare istand til at drive Fisket andetsteds end i indelukkede Fjorde.

I Slutningen af Februar søgte endeel Baade og enkelte Kjobefartøier til Rastfundet, hvor der af Hjem-folket i nogen Tid var blevet drevet et ubetydeligt Linefiske. I Begyndelsen af Marts blev dette bedre, men det var ikke talrig Almue, som søgte dertil, og ved Midten af Maaned ophørte saagodisom alt Natbrug, og de fremmede Fiskere forlode Sundet. Efter den Tid blev Fisket atter udelukkende drevet af Hjem-folket, der gennem nogen Tid gjorde ganske god Fangst paa Liner agnede med Skjal.

I Svolve og Skraaven var Almuen ikke samlet førend ved Begyndelsen af Marts. I Februar var Garn- og Dybsagnfisket paa disse Steder misligt; med Liner fiskedes vel noget bedre, navnlig i Dagene mellem 18de og 23de Februar, dog var ogsaa dette Fiske ujevnt, idet Fangsten varierede fra 30 Skr. til 2 a 3 Hdr. Fisk pr. Baad. Fra 4de til 16de Marts blev der fiske ret godt mellem Svolve og Skraaven eller paa Vola, og der forefaldt da nogle ret gode Sovere for alt Natbrug, ligesom der ogsaa med Dagliner og Snøre i den Tid hyppigen gjordes ganske god Fangst. Senere faldt Fisket i det Hele taget ujevnt og almindelig meget smaat, da Fangsten saavel med Garn som Linge sjelden oversteg 1 Hdr. Fisk pr. Baad. Ved Slutningen af Marts kan

Fisken anses for sluttet ved Straaven, Svolver og overalt østenfor disse Steder; de fleste af de Kjøbefartøier, som da laa tilbage, vare reiseferdige og bestemte dels til Beskofoten, dels til Finmarken og dels til Torreplads.

Paa Strækningen mellem Svolver og Henningsvær var Garnfisket i hele Februar Maaned ligeledes ubetydeligt, hvilket vistnok tildels havde sin Grund i Uveir, idet det fra 9de til 15de ikke lod sig gjøre at trække dette Redskab, men ogsaa for en ikke ringe Deel i Almuens sildige Fremkomst, og deri at mange Garnfiskere fra Værene paa denne Strækning søgte til Dsnæsffjorden. Naar undtages ved Hopen og Drønæs, hvor der enkelte Dage fiske- des ret godt, var Natlinefisket ogsaa for ubetydeligt at regne ligetil de første Dage af Marts, fra hvilken Tid og indtil Begyndelsen af April der overalt mellem Svolver og Henningsvær fiske- des jevnt godt med dette Redskab. Fra 5te til 23de Marts var ogsaa Garnfisket ret godt, men derefter aftog det igjen og blev ujevnt ligetil Maanedens Slutning, da det ganske ophørte. Naar undtages i Marts Maaned var ogsaa Udbyttet for Dybsagnfiskerne paa denne Strækning i det Hele taget mindre end tilfredsstillende. Fisket var ganske ophørt ved Rabelvaag den 4de, ved Storvaagen den 6te, ved Drøn- vaag, Drønæs og Hopen den 10de April, dog fik de faa Linebaade, som endnu laa tilbage paa de tvende sidst- nævnte Steder, fra 80 til 1 Hdr. Fisk pr. Baad, og da ogsaa disse ophørte at drive Søen, angaves Grunden dertil at være Mangel paa ferst Sild til Aqn.

Ved Henningsvær blev der ligesaa Fiskets Begyndelse til deis Slutning fisket jevnt godt med Liner, hvorimod Garnfisket, som tog sin Begyndelse omkring den 8de Fe- bruar, ikke var ganske jevnt; i Tidrummet mellem 20de Februar og 2den Marts var det imidlertid særdeles godt; senere aftog det efterhaanden og endte ved Maanedens Udgang. Uagtet det i det Hele taget jevnt gode Fiske, som denne Vinter kaldt ved Henningsvær, blev Været dog ikke fuldt belagt, idet der den meste Tid af Fisket var ledigt Huusrum til ca. 100 Baade.

Ved Stamsund, Stene og Ure gjordes der af Hjem- folket i sidste Halvdeel af Januar Maaned almindeligt en

Fangst af 1 à 2 Hdr. Fisk pr. Baad, men Baadtallet var ifkuns ringe eftersom mange af de forhyrede Leie- karle endnu ikke vare fremkomne, ligesom Fisket i det Hele ligetil 23de Februar blev af mindre Betydenhed, da nemlig Fisken stod meget langt fra Land, paa den saa- kaldte Eg, og Uveir hindrede fra at søge did. Da Veir- ret senere blev mere roligt og Fisken havde seget nærmere under Land, endog op paa Gimsøstrømmen, fiske- des der meget godt med alleslags Redskaber indtil den 14de Marts, fra hvilken Tid Fisket begyndte at trække sig mere vest- over. Ved Tilflytning østenfra forogedes Baadtallet mod Slutningen af Marts, saa at der i Stamsund henlaa 306, i Stene 153 og i Ure 206 Baade. I den sidste Halvdeel af Marts blev der fornemmelig ved Ure drevet et meget godt Linefiske; mod Slutningen af Maaneden blev Garnfisket mere ujevnt, dog blev der af enkelte Baade ogsaa i April Maaned fisket meget godt.

Midt i Januar formærkedes store Fiskemasfer under Land ved de vestligste Vær, og der blev gjort god Fangst saavel nær Land som paa de fra Kysten mere fjernede Fiskepladse saa ofte Veiret tillod Fiskerne at komme paa Søen. Fornemmelig var Fisket endog tildeels rigt i Ugen mellem 14de og 19de Januar saavel ved Reine og vestligere Vær som ved Balstad. Men fra 20de Ja- nuar til Maanedens Ende vare Fiskerne paa Grund af Uveir kun 3 Gange paa Søen, nemlig den 22de, 24de og 26de, da Fangsten, ihvorvel noget ujevn, fremdeles var meget god. I Februar som ogsaa tildeels i Marts hindredes ligeledes Fisket meget ved utrygt Veir og Sne- fog. De sidste Dage af Februar, da Veiret var noget bedre, fiske- des godt især ved Balstad og Brandsholmen, idet Fangsten almindelig var 2 à 3 Hdr. pr. Baad, og dette Udbytte vedblev at være det almindelige ligetil 11te og 12te April, da Fisket blev ujevnere og aftagende. Naar undtages at 5 Baade paa Strækningen mellem Ure og Nesland benyttede Garn, var Natliner overalt her det Redskab, som blev benyttet, indtil Fiskerne fra Østlofoten mod Slutningen af Marts flyttede dertil, af hvilke Nogle brugte Garn og de fleste Dybsagn. Uagtet der af og til blev gjort god Fangst nær Land, stod dog Fisken paa Strækningen mellem Ure og Sund i Regelen temmelig

langt fra Land, og det var den almindelige Mening blandt de derværende Fiskere, at den tilstedeværende Fiske- masse i Vinter var større, tættere og mere stillestaaende end den paa mange Aar havde været.

Den 24de Januar forliste i Vestfjorden paa Reisen til Kosfoten en Bygdefarsjægt fra Kuro Præstegjeld, hvor- ved endeel af den i Nusfjord roende Almue tabte en betydelig Deel af deres Udrustning til Fiskeriet, og lede et ikke ubetydeligt Afbræk i deres Bedrift.

De fremmede Fiskere, som mod Slutningen af Marts søgte til de vestligste Vær, toge saagodtsom Alle hjemover omkring den 14de April. Senere indsendt sig igjen efter- haanden Hjemfolket, der nogle Dage fiskede ret godt ved Sorvaagen, hvorimod Fisket ved Reine og Sund da var høist ubetydeligt.

De fleste af de til Finmarken bestemte Fiskere op- hørte med Kosfisket og begave sig paa Veien nordover den 23de Marts og følgende Dage. Omtrent paa samme Tid begave Mange sig som tidligere anført vestover til Værene paa Flakstadv og Mostenæsø, i saadant Antal endogsaa, at alt Huusrum i Værene vestenfor Reine saagodtsom blev optaget, navnlig blev der Trængsel i Sorvaagen.

Allerede i de sidste Dage af Marts begave ogsaa endeel Fiskere sig paa Veien til Hjemstederne, navnlig var det den Almue, som havde henligget i den indre Deel af Ostnæs- fjorden, der saa tidlig forlod Fiskedistriktet. De øvrige Fiskere i Ostfototen, som ikke vare bestemte paa at flytte til Vestfototen eller at reise til Finmarken, begave sig paa Hjemveien i Begyndelsen af Ugen mellem den 6te og 13de April, paa hvilken sidste Dag de fremmede Fi- skere med saa Undtagelser havde forladt Distriktet paa hele Strækningen østenfor Ure.

Efter derem fremsat Begjæring blev ogsaa iaar Fiske- havet paa Strækningen mellem Drøvaag og Hopen deelt mellem Brugerne af Garn og af Nailine i Teiger tværs ud fra Landet. Da de fleste Garnfiskere paa denne Stræk- ning flyttede til Ostnæsffjorden og det til ubelukkende Brug for Garn ublagte Havstykke derved blev staaende saagodts- om ubenyttet, fremkom atter Begjæring om Delingens

Dophor, men da Garnfiskernes Fravær selvfølgelig ikke kunde paaregnes haadig, og der saaledes naarsomhelst kunde med samme Grund som tidligere igjen gjøres Krav paa Delingen, fandtes det ikke tjenligt deri atter at gjøre Forandring. Endvidere blev som sædvanligt Brug af Garn forbudt fra Fiskets Begyndelse i den indre Deel af Ost- næsfjorden. For andre end de nævnte Strækningers Vedkommende fremkom ingen Begjæring om Havdeling.

Nedenstaaende Tabeller udvise Resultaterne af de ved Opsynet foretagne Optællinger af Fiskere, Baade, Fartøier, o. s. v.

Tabel I.

Forteegnelse

over Antallet af antegnede Baadmandskaber og Kiffere, vistene disses Hiemsteder og Fordeeling ved de forskellige Medskaber.

	Garn.				Pinc.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Antal Garn pr. Baad.	Garnbaade udrullede med Kliner.	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Baade.		Kiffere.	Baadmandskaber.	Baade.
									med Kliner.	uden Kliner.			
Fra hvilket Præfegieb.													
Christiansunds By	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7	3	3
Thronhjems By	-	-	-	-	-	-	-	-	45	11	45	15	15
Orstedalen	-	-	-	-	-	11	4	4	-	-	11	4	4
Stadsbygden	65	13	16	11	-	-	-	-	10	1	75	16	19
Orlandet.	-	-	-	-	-	-	-	-	194	3	194	58	58
Bløgn	-	-	-	-	-	-	-	-	72	4	72	23	23
Rafford	-	-	-	-	-	-	-	-	132	-	132	41	41
Søndre Th. hjems Amt	65	13	16	-	-	11	4	4	453	19	529	157	160

Kervigen	5	1	1	110	-	-	-	-	-	-	-	-	36	2	-	5	1
Øitersen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	3	10	36	12
Andersen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	3	10	3
Spørboen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	6	16	6
Beitshøden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	-	11	32	11
Stenfær	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1
Overhølden	-	-	-	-	-	3	1	1	2	-	3	1	2	-	1	5	2
Nosnes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3	1
Nærs	45	8	8	11.7	2	5	1	1	121	5	171	56	42	5	42	171	56
Kolbered og Lefø	88	15	15	12.4	3	6	2	2	172	1	266	98	80	1	80	266	98
Nordre Th. hjems Amt	138	24	24	-	5	14	4	4	394	9	546	191	154	9	154	546	191
Binddalen	55	10	11	13	-	4	1	1	149	-	208	84	73	-	73	208	84
Brens	253	42	44	12.7	8	16	5	5	561	2	830	324	275	2	275	830	324
Wægs	6	1	1	18	-	305	66	66	2	1	313	68	-	-	-	313	68
Tjøle	403	76	110	12.7	68	257	57	63	8	1	668	136	2	2	668	136	
Ullshoug	491	82	100	13.1	45	49	12	13	46	3	586	110	13	13	586	110	
Fers	119	20	24	12.1	6	93	22	22	92	3	304	79	34	34	304	79	
Bessen	750	130	133	14.7	1	5	2	2	-	-	755	132	-	-	755	132	
Nægne	681	114	117	13.6	4	33	10	10	107	-	821	168	44	44	821	168	
Hennæs	435	77	77	13.5	-	4	1	1	4	-	443	80	2	2	443	80	
Mo	230	40	41	12.5	-	-	-	-	4	-	234	42	-	-	234	42	
Års	59	10	12	12.7	2	133	31	31	91	-	283	82	41	41	283	82	
Neds	295	51	55	10.8	1	226	52	52	97	-	618	139	36	36	618	139	

Gillehaug	217	36	54	11.1	30	227	52	57	27	4	8	471	100	123
Beteren	110	18	22	10	18	19	4	5	-	-	-	129	22	27
Østervad	568	96	127	11.3	44	146	38	39	13	1	5	727	140	172
Saltbaten	368	64	65	13	1	8	2	2	-	-	1	378	67	68
Bede	130	22	34	12.8	13	316	81	86	36	1	14	482	118	135
Bolden	307	53	82	10.4	33	224	51	59	46	1	20	577	125	162
Etogen	170	27	52	12.8	4	354	80	115	69	-	32	593	139	199
Hammerø	98	16	23	12.5	-	335	85	92	38	6	12	471	119	133
Redingen	165	30	42	12.8	5	570	195	205	7	2	1	742	228	250
Lofoten	205	34	39	13.4	1	398	111	139	47	12	6	650	163	196
Waagen	141	23	35	10.2	7	913	282	345	29	4	8	1083	317	392
Bevge	152	25	27	11	2	65	14	15	3	1	-	220	40	43
Bulfensø	68	12	19	10.9	10	840	183	233	-	-	-	908	195	252
Blafad	153	25	43	10	25	345	75	108	-	-	-	498	100	151
Habel	149	24	39	9.5	12	768	219	243	3	-	2	920	245	284
Bø	38	6	10	10.6	1	35	8	14	2	-	1	75	15	25
Dverberg	6	1	1	12	-	19	8	8	18	6	-	43	15	15
Ørland	277	41	62	14.2	14	121	37	41	2	1	-	400	79	104
Synæs
Nordlands Amt	7099	1206	1501	-	355	6832	1785	2073	1503	49	632	15434	3672	4255
Trondenes	836	140	203	12.8	-	219	72	74	46	11	8	1100	231	296
Kvæfjord	352	59	60	14	-	35	14	14	22	2	8	410	83	84
Østfod	476	80	139	9.4	10	663	201	205	43	1	16	1182	298	361
Trane	226	37	65	12.3	7	222	61	68	37	4	9	485	111	146

Renvig	180	30	49	12	1	255	70	79	21	-	9	456	109	137
Kaatselven
Valdforben	18	3	4	10	2	203	54	54	37	8	3	258	68	69
Malangen	6	1	1	12	-	8	2	2	7	-	3	21	6	6
Berg og Torften
Tronsø	24	4	8	-	-	193	56	56	68	12	12	285	84	88
Karlø
Lyngen	30	6	6	10.7	-	43	12	12	43	8	6	86	26	26
Østervø
Roppen
Tronsø Amt	2148	360	535	-	202	2114	608	632	351	55	75	4613	1098	1297

*) Desuden 1 Spinfenot, 30 Mand og 8 Baae.

Recapitulation.

Christiansfund
Øndre Løjens Amt	65	13	16	-	-	11	4	4	453	19	121	529	157	160
Nordre Do. Do.	138	24	24	-	5	14	4	4	394	9	154	546	191	191
Nordlands Do. Do.	7099	1206	1501	-	355	6832	1785	2073	1503	49	632	15434	3672	4255
Tronsø Do. Do.	2148	360	535	-	202	2114	608	632	351	55	75	4613	1098	1297
Tilfammen	9450	1603	2076	-	380	8971	2401	2713	2708	132	985	21129	5121	5906

Tabel II.

Kortegnelse over antallet af de i de forskellige Bær antegnede Baadmandfaber og Stiftere samt disses Børdning ved de forskellige Redfaber.

Likhedssted i Kjøben.	Garn.		Line.		Dybsagn.		Samlet Antal				
	Mand.	Baadmandfaber.	Baade.	Garnbaade ubrukte med liner.	Mand.	Baade		Stiftere.	Baadmandfaber.		
						med liner.	uden liner.				
Raffinudet	242	35	60	9	302	97	120	2	546	134	182
Brettevær	16	3	8	3	74	24	32	-	90	27	40
Straaen og Guldrandsø	904	151	193	5	695	169	199	325	154	1924	474
Stofvær	6	1	1	-	43	12	12	6	2	55	15
Skraesfløiden, Odøer, Hølle	616	105	138	12	1360	510	555	147	43	17	2123
Sølver med Dian	1098	187	284	9	983	333	333	419	32	126	2500
Kabelbaag	1105	192	197	1	330	91	97	252	27	68	1687
Sorraagen	974	163	170	4	125	35	36	719	8	322	1818
Dræbaag	328	53	67	12	242	58	62	203	2	92	773
Drævær	206	35	55	2	348	85	100	14	-	6	568

Køpen og Kalle	505	85	122	11	636	141	204	24	4	6	1165	236	336
Kønningvær	1506	257	344	129	973	217	224	530	15	161	3009	650	744
Kindhavn og Detne	122	20	20	-	4	1	1	-	-	-	126	21	21
Eværholt, Stamfjund, Høsen	746	126	142	11	415	98	116	44	-	19	1205	243	277
Etene	156	26	35	11	60	15	16	16	-	8	232	49	59
Ure	158	28	47	25	331	76	90	5	-	2	494	106	139
Mortfjund, Brandeholmen og Sandfjund	25	5	8	5	283	54	75	-	-	-	308	59	83
Balsfad	48	9	11	9	678	146	158	-	-	-	726	155	169
Strens og Rudsford	6	1	1	1	400	90	94	-	-	-	406	91	95
Sund og Resland	146	23	31	23	210	45	52	2	1	-	358	69	84
Reine, Olenisse, Sævne	318	59	88	59	138	32	40	-	-	-	456	91	128
Mossens	111	21	28	21	18	5	6	-	-	-	129	26	34
Sorraagen	103	17	24	17	64	14	17	-	-	-	167	31	41
Ma, Tin, Øvenfad, Lun	5	1	2	1	259	53	74	-	-	-	264	54	76

Tilfammen 9450 1603 2076 380 897 1240 12713 2708 132 985 21129 5121 5906

*) Desuden 1 Synfenot, 30 Mand og 8 Baade.

Tabel III.

Kortegnelse over Skibsfartøier og Bygdefarengter, foramlede i Lofoten den 16de Marts 1867, disses Hjemsteder, Dregtighed, Antal af Befætning m. m.

Hjemsted.	Formert eller Galeas.	Cloop.	Sagt.	Dregtighed eller Jagt.		Fotte.	Samtlige Fartøiers		Samlet Dregtighed i Lønder.	Gennemsnit af	
				Skibe.	Bygdefars.		Antal.	Befætning.		Befætning pr. Fartøi.	Dregtighed i Lønder.
Kleffjord	.	.	1	.	.	1	1	4	150	.	.
Haugelund	.	.	1	.	.	.	1	6	600	.	.
Bergen	1	2	13	.	.	.	16	81	7000	5.1	437
Aalelund	.	.	4	.	.	1	5	28	2300	5.6	460
Christianslund	3	1	15	3	.	.	22	112	9450	5.0	430
Thronhjelm	1	2	13	50	.	.	66	347	28550	5.3	433
Bodo	2	3	6	2	.	2	15	72	6850	4.8	457
Orlandet og Sofen	.	1	10	4	.	.	15	64	5000	4.3	333
Mandalen	1	.	4	11	.	.	16	89	7750	5.6	484
Helgeland	.	.	14	25	30	1	70	271	37500	6.8	536
Salten	6	2	54	14	4	4	84	403	35600	5.0	424
Lofoten og Vesterdaalen	2	.	12	16	.	2	32	150	15800	4.7	494
Senjen og Tromsø	3	1	26	8	.	6	44	188	16900	4.3	384
Tilfammen	19	12	172	133	34	17	387	1815	173450		

Den iaar foretagne Optælling viser en Forøgelse i samtlige Fiskeres Antal af 274 Mand, hvorved dog er at mærke, at de Fiskere, især Hjemfolk, som henlaa i Raftfundet under forrige Aars Fiske, ikke da vare medregnede; hvis saa havde været Tilfældet, vilde Fortegnelserne for disse to Aar paa det Nærmeste have vist samme Hovedsum.

Ved at sammenligne Fiskernes Fordeling ved de forskjellige Redskaber under dette Fiske med hvad den var isjor, sees det, at Garnfiskernes Antal ogsaa iaar er betydelig aftaget, nemlig med 900 Mand eller 170 Baadmandskaber; Snorefiskernes ligeledes med 179 Mand eller 44 Baadmandskaber, hvorimod Linefiskernes Antal er forøget med 1353 Mand eller 434 Baadmandskaber. De foretagne Optællinger vise en stadig aarlig Aftagen i Garnfiskernes Antal, idet dette siden 1861 Aars Fiske er aftaget med 5253 Mand eller 956 Baadmandskaber. Alt domme efter Fiskets Gang de sidste Par Aar, skulde det antages, at det ikke er usandsynligt, at Garnfiskernes Antal endnu fremdeles vil komme til at aftage, idet flere og flere af disse efterhaanden ville gaa over til at benytte Liner.

Fortegnelsen over Skibsfartøier viser en liden Forøgelse i disses Antal, hvortil endnu kommer, at foruden de i Fortegnelsen opførte, indfandt der sig i sidste Halvdeel af Marts endnu endeel — sjønt ikke mange Skibsfartøier.

Efter foranstaaende Opgaver udgjorde det samlede Antal af Fiskere og Fartøiersfolk, som afsigte Vinter søgte til Lofotfisket, 22,944 Mand; forrige Aars Fortegnelser udviste 22,705.

Som under 14de April til det Kongelige Departement indberettet ansloges det Parti Fisk, som var saltet for at virkes til Klippfisk, til 9000 store Tusinder (10,800,000 efter smaa Tusinder) samt det hjældbængte Parti til 6000 store Tusinder (7,200,000 efter smaa Tusinder). Det er de samme Tilførrelser som Opgaverne for 1865 Aars Fiske udvise. Hvad der under Fisket medgaaer til Fortæring ikke alens af den fiske Almue, men ogsaa af Distriktets Indbyggere, samt hvad der til Huusbrug udføres fra Distriktet dels under Fisket og dels strax efter

dettes Slutning, har hidtil været anslaaet til ca. 500 store Tusinder (600,000 efter smaa Tusinder). Efter hvad jeg har bragt i Erfaring er der imidlertid al Grund til at antage, at Kvantumet til dette Forbrug snarere kan regnes til det Dobbelte. Ansaettes det til 750 store Tusinder (900,000 efter smaa Tusinder), skulde dette Aars Lofosfiske have givet et samlet Udbytte af 15½ Millioner Fisk, regnet efter store Tusinder eller omtrent 19 Millioner Fisk, regnet efter smaa Tusinder.

Fisken var denne Vinter ikke saa fed og leverholdig som de nærmest foregaaende Aar. Først paa Vinteren var vel i Ostlofoten 2½ Hdr. tilstrækkelig for at give en Tønde Lever. Men det varede ikke længe inden der udfordredes 3½ Hdr. Fisk; og i Vestlofoten, hvor Fisken faldt temmelig ujevn af Størrelse og Fedme, behøvedes der oftere ligetil 6 à 7 Hdr. for at give en Tønde Lever. Af det virkede Produkt vil antagelig 22 à 24 Ctr. Fisk gennemsnitlig give en Bog Klipsfisk, og 27 à 29 Ctr. en Bog Rundfisk. Frampartiet kan antagelig anslaaes til 18000 Tdr. og af god Rogn blev der formentlig virket omtrent 12000 Tdr.

Ved Fiskets Begyndelse var Fiskeprisen paa de fleste Steder 4 Spd. pr. Hdr., naar undtages i Henningsvær, hvor den allerede tidligt var 5 Spd., og i de vestligste Bær, hvor den længe af Mangel paa Kjøbere holdt sig nede i 3½ Spd. Ligesom Prisen denne Vinter ikke blev saa høj som tidligere, saaledes holdt den sig ogsaa jevnere ved Kjøbefartoiernes Fremkomst og efterat det havde vist sig, at Ostnæsffjordfisket blev ubetydeligt, steg den i Ostlofoten til 5½ og 6 Spd. for Garnfisk, og noget mindre for Line- og Snorefisk; ikkun undtagelsesviis blev der betalt mere end 6 Spd. for et Hdr. Fisk. Mod Slutningen af Fisket holdt den sig i Vestlofoten i 5 à 5½ Spd., hvilkens Pris formentlig kan ansættes som Gennemsnitspris for dette Fiske. Først Lever til Medicintran betaltes med 6 indtil 7½ Spd. pr. Tønde; gammel Lever betaltes mod Fiskets Slutning med 5½ à 6 Spd. og Rogn efter dens Kvalitet fra 7½ til 9½ Spd. pr. Tønde. Saltet Fisk, hvoraf der mod Slutningen af Fisket blev solgt enkelte mindre Partier, betaltes med 6½ à 6¾ Spd. pr. Hdr. og Saltet tilbage. Hjelphængt

Fisk, hvoraf dog meget var overstaaen Garnfisk, blev solgt til 3½ à 4 Spd. pr. Hdr. For Fiskehoveder til Guanofabrikation betaltes 10 St. pr. Hdr.

Efter de her angivne Talstørrelser er Udbyttet af dette Fiske at regne som for et Middelsfiske. Om end Priserne ikke naaede op til hvad de vare forrige Aar, vare de saaledes dog sammenlignelsesviis med tidligere Aarrækkers uforholdsmæssig høie, og det samlede Udbytte for Almueen tør saaledes siges at være ganske tilfredsstillende. Dette Udbyttes Fordeling faldt vel derimod uheldigviis mere uligelig end Tilfældet har pleiet at være.

Bedst stillede Forholdet sig for de Fiskere, som havde stadigt Tilhold i Vestlofoten. I Stamsund var saaledes det gennemsnitlige Udbytte for veludrustede 6 Mandes Garnbaade 15 à 16 Tdr. Lever pr. Baad eller 70 à 80 Spd. pr. Mand, og for 5 Mandes Linebaade 12 Tdr. Lever pr. Baad eller ca. 80 Spd. pr. Mand; — paa enkelte Garnbaade fishedes for 130 Spd. og paa enkelte Linebaade 150 Spd. pr. Mand. I Bærene vestenfor faldt endogsaa større Udbytte.

Uheldigst gik det Mængden af de Baade, som fra andre Bær i Ostlofoten flyttede til Ostnæsffjorden; de traf ingen af Stederne op i Fiske, og det var ikke saa saa af disse Fiskere hvis Fangst neppe var stort mere end tilstrækkelig til at dække deres daglige Forbrug.

Saa vel for Aarsudbyttet i det Hele som for dets mere ligelige Fordeling skulde det sikkerlig have gjort en stor Forskiel til det Bedre om ikke en stor Mængde Fiskere havde fastholdt deres forudfattede Mening om, at Fisket hovedsagelig maatte staa til i Ostlofoten, om de istedetfor at blive liggende i Straaven og omliggende Steder, og især istedetfor at flytte til Ostnæsffjorden, havde taget tilfølgende de daglig indløbende Efterretninger fra Henningsvær og navnlig fra Vestlofoten om det deri faldende gode Fiske. For næste Aar synes der at være nogen Udset til, at Forandring vel sker i saa Henseende, idet der allerede paa Forhaand er leiet en Mængde Huusrum i Vestlofoten, navnlig i Stamsund, Stene og Ure.

Som ovenfor anført var Veiret under dette Fiske i det Hele taget ugunstigt for Bedriften. Storm eller Ru-

ling af Vestlig eller Sydvestlig Vind med Regn indtraf dog kun en enkelt Dag under hele Fiskeiden, nemlig den 2den Februar; Nordlige og Nordvestlige Vinde med Kulde og Snefog vare derimod de fremherskende. Ved Ballstab var der i den sidste Halvdeel af Januar 6 Dage, i Februar 12 og i Marts 4 Dage, paa hvilke det ikke lod sig gjøre at trække Redstaber. Ved Reine var der i Februar 14 og i Marts 6 Landliggedage, foruden flere Dage, da kun enkelte Baade vare ude. Ved de østligere Bær stillede Forholdene sig noget bedre, idet der i Januar Maanedes sidste Halvdeel kun var 2, i Februar 5 og i Marts 4 almindelige Landliggedage. Den 18de Marts, medens Fiskere fra næsten familige Bær i Fosoten vare paa Søen, opkom der om Formiddagen Kl. 10 en voldsom Storm af N. V. med Snefog og ualmindelig streng Kulde, som nødsagede en Mængde Baade til at søge Land hvorsomhelst det var muligt for dem at frelse sig. Der indkom saaledes til Straaven omtrent 1200 Mand fra andre Bær, og flere Baade nødedes til at søge Land paa hin Side Vestfjorden, hvor de indkom til forskellige Steder, navnlig til Grøto og Helligvær; endog til Bodo kom 2de Baade.

Efter hvad der er kommet til Opsynets Kundskab omkom der under dette Fiske ved Straaven 2 Mand, ved Kabelvaag 1, ved Drøvaag 6 (af hvilke 5 Mand fra et Fartoi, som laa i Svolver), ved Stamsund 4, ved Ure 4, ved Mufsfjord 1 og ved Resland 2; idet Hele 20 Mand, hvoraf 11 omkom under Uveiret den 18de Marts.

Maattet det af og til temmelig voldsomme Veir, var Tab af Redstaber denne Vinter mindre end sædvanligt, væsentligst paa Grund deraf, at naar Uveir indtraf, var det sjelden ledsaget af overhængig Sogang; stærk Strømsætning forarsagede dog af og til Sammenvisking af Redstaber. De til Opsynet afleverede og ved Fiskets Slutning af Eierne ikke afhentede bjergede Fiskeredstaber ere opbevarede i Svolver og Sørvaaen. Den over samme lovbefalede Fortegnelse, hvoraf Aftryk vedlægges, er omdeelt paa sædvanlig Maade. Regnskabet udviser en Udgift ved bjergede Redstaber af 167 Spd. 77 ¢ og en Indtægt af 257 Spd. 76 ¢. Auktionen over de fra

forrige Vinter bjergede Redstaber blev ligesom tidligere afholdt i Begyndelsen af Marts Maaned.

Sundhedstilstanden var under Fiske i det Hele taget god. Af de af Fiskelægerne, som vare stationerede i Straaven, Kabelvaag, Henningsvær, Stamsund og Buksnæs, behandlede 1237 Patienter havde 59 Nervesfeber og 33 Lungebetændelse; 19 af Patienterne døde. Børnekopperne, som forrige Aar bleve bragte fra Ostfinmarken til Tromsø, hvor Sygdommen herskede i hele Vinter, bleve af Fiskere derfra bragte til Fosoten, hvor der indtraf et Tilfælde i Straaven. Saasnart som Sygdommen viste sig, bleve Koppelazaretter oprettede i Kabelvaag og Stene, ligesom Isolationslokaler bleve indrettede i Straaven og Henningsvær. Senere indtraf der kun 1 Tilfælde i Henningsvær, 1 i Stamsund og 1 i Ure, hvilke samtlige helbrededes.

Opsynet var i Virksomhed fra 19de Januar til 14de April. Opsynsbejnter vare: Lieutenanterne Sverdrup, Juell, Knapp, Krogh og Proet samt Lensmændene Kjelsberg, Strøm, Bensen og P. Olsen. Som ekstraordinaire Dommere fungerede Cand. jur. Mathiesen i Ostfjorden og Cand. jur. Nielsen i Vestfjorden.

I Gehold til Kongelig Resolution af 11te September 1861 blev paa Grund af det dersteds paabegyndte Fiske Opsynsdistriktet udvidet til og med Røsfundet, hvor en Opsynsbejntent nogen Tid var stationeret.

Af Opsynet blev der decreteret ialt 88 Mulfter, nemlig: 3 for Forskyrrelse af den almindelige Rolighed, 9 for at have fisket uden Baadmærker, 50 for at have begivet sig paa Søen til Trækning af Redstaber for Morsgenfianal og for at have udsat Redstaber efter Aftenfianal, 7 for Brug af forbudt Redstaber paa delt Hav, 10 for utilborlig Behandling af Andenmands Redstaber, 2 for Overstaaen af Redstaber om Søndagen, 1 for at have fisket uden anordnet Mærke, 4 for Overhørighed af Havnebestemmelser, 1 for ulovlig Afhændelse af Brandevin og 1 for ulovlig Handel. Af disse Mulfter bleve 81 vedtagne ved Forelæggelsen og 6 efterat Politisag mod Bedkommende var paabegyndt; den i Anledning af 1 Mulft anlagte Politisag angaaende Overtrædelse af

Lov af 23de Mai 1857 dens § 16 hævedes forinden Dom blev affagt.

Efter mindelig Overeenkomst i private Tvistigheder blev der endvidere erlagt 5 Mulfter, hvoraf 3 tilfaldt Buisnæs, 1 Mofsenæs og 1 Baagens Fattigkasse.

De indbetalte Mulfters samlede Beløb udgjør 206½ Spd., hvoraf 183 Spd. tilfaldt Statskassen; af de øvrige 23½ Spd. tilfaldt 10½ Spd. Baagens, 11 Spd. Buisnæs og 2 Spd. Mofsenæs Fattigkasse.

Der blev i det Hele optaget 17 Forhører, af hvilke 10 angik Tyveri, 3 Bedrageri, 1 Fordølgelse af Gitegods, 1 ulovlig Fravigelse fra Marsstjeneste og Fartoi, 1 Overtrædelse af Criminallovens Cap. 21 § 20 og 1 Overtrædelse af Criminallovens Cap. 18 § 21. Af de optagne Forhører overgik 5 til Behandling overeenstemmende med Lov af 6te September 1845 og paadomtes under Fisset. Derhos blev der noteret 2 Soprotefter og optaget 2 Soforklaringer samt afboldt 1 Ekjens- og Besigtelsesforretning.

3 Genhold til Lov af 23de Mai 1857 dens § 21 er der, siden denne Lov traadte i Kraft, i Vosotens Opsynsdistrikt, paa Statens Eiendom i Ekraaven og Kabelvaag, blevet udvist

Tomter i 1859 til 19 Norboder og 10 Hjelde.

1860	=	15	—	=	7	—
1861	=	2	—	=	—	—
1862	=	4	—	=	1	—
1863	=	11	—	=	1	—
1864	=	4	—	=	1	—
1865	=	5	—	=	—	—
1866	=	3	—	=	—	—

Da det i 1859 opførte og ved senere Tilbygninger udvidede Dplagsstue i Svolvear til Opbevaring af Opsynets Fartotier og Robaade, disses Inventarium, bjergede Fisseredskaber m. M. har vist sig at være for lidet til deri at opbevare de anskaffede Listerbaade, lod jeg forrige Sommer paa Opsynets Tomt i Svolvear opføre et mindre Skur. Udgifterne ved sammes Opførelse ere indtagne i dette Aars Regnskab.

Statskassens Udgift ved Opsyn og extraordinair Rejspleie beløber sig for 1866 til 7,838 Spd.

Under Fisset var der iaar 7 af de saakaldte Listerbaade i Vosoten; 3 af dem vare ældre Baade, indkjøbte fra Bergenskanten. De øvrige 4 derimod vare byggede i Nordland efter Monster af Opsynets mindre Baad, men adskilligt større end denne, og ingen af dem vellykkede Efterligninger; og naar dertil kommer, at Mandskaberne vare uvante til at haandtere den nye Baad, er det let forklarligt, at de tvende bedste af dem, som anvendtes til Fiskebaade, befandtes at være mere tungvinte dertil end Nordlandsbaadene. De benyttedes derfor mest naar der var Kuling, under hvilke Omstændigheder man dog fandt sig vel tjente med dem. Efter den af det Kongelige Departement truffne Foranstaltning at sende Baadbyggere fra Lister til Nordland og Senjen til Dplærelse af Distriktets Baadbyggere, vil det ventelig gaa bedre med Bygningen i Fremtiden, og efterhaanden som alt flere og flere Nordlændinger blive vante til Behandlingen af dette Slags Baade, ville de sikkerlig komme til i ikke ringe Grad at blive anvendte ved Fisseriet.

I Forbindelse hermed skal jeg tillade mig at omnævne en i Formen noget forandret og med Korkepuder forsynet Nordlandsbaad, som i Vinter forsøgsvis blev anvendt ved Linefisset i Havna. Den viste sig vistnok til det Brug hensigtsmæssigere end de nu brugelige Baade, men for Listerbaaden staaer den i flere Henseender tilbage. Under Prøvefælling med Opsynets større Listerbaad tabte den ikke lidet under Krydsning, og dens Binding under Pensning, hvor den skulde have sin største Fordeel, var ikke særdeles betragtelig.

Med den i forrige Aarsberetning omtalte Synknot blev der atter under dette Fisse gjort Forsøg i Østnæs-fjorden. Naar undtages ved en enkelt Trækning, som gav 127 store Hundrede Fisk, var Udbyttet yderst ringe, i det Hele ikkuns omtrent 150 store Hundreder eller omtrent Halvdelen af forrige Aars. Der synes dog ikke at være Besøielse til at opgive de nærede Forhaabninger til dette Redskabs fremtidige Anvendelse ved Torstefisseriet. Her som andesteds maa Noter altid paaregnes at være

mere end andre Redstaber Tilfældigheder underkastet endogsaa under godt Fiske i det Hele, og det er at erindre, at denne Vinter var der neppe stor Fiskemasse i Ostnæsffjorden. Erfaring vil vel ogsaa efterhaanden bringe Forandringer og Forbedringer af dette nye Redstøb, og næste Vinter bliver der ventelig anstillet Forsøg med et af Notieerne fra Frankrig forskrevet elektrisk Lysapparat, der ikke fremkom betimeligt nok til Anvendelse under dette Fiske.

Sluttelig skal jeg tillade mig til nærværende Indberetning at føie Uddrag af Nordlands Amtmands seneste Jemaarsberetning forsaavidt Lofotfiskeriet betræffer, navnlig for at det i Forbindelse med Aarsberetningen ved Trykning og Omdeling kan blive bragt til almindelig Kundskab hos Almuen. Jemaarsberetningen giver selvfølgelig en bedre Oversigt end den, som kan erholdes ved de enkelte Aarsberetninger. Som af Amtmanden fremhævet er det derhos Tilfældet, at et enkelt Affnit af de aarlige Beretninger, nemlig forsaavidt angaar Anslag af Fiskets Udbytte, har været Gjenstand for gjentagen offentlig Omtale med Paastand om dets Uletterretlighed, og at Amtmandens Imødegaaen heraf saavidt ske kan bringes til almindelig Kundskab, kan ikke Andet end i høi Grad være i Dpshnets Interesse.

I Jemaarsberetningen er yttret Følgende:

“Angaaende Skreifiskeriet, som foregaar i Maanederne Januar, Februar, Marts og April havest detaljerede Dplysninger i de af Dpshnschefen afgivne aarlige Beretninger for den Deel af Fiskedistriktets Vedkommende, hvor der overensstemmende med Lov af 23de Mai 1857 er anordnet Dpshn, nemlig Strækningen paa Lofotens Indreside fra Lofotodden til og med Breitesnæs samt i 1864 og 1865 Rastisundet, i disse Aar indtaget under Dpshnsdistriktet i Genhold til Kongl. Resolution af 11te September 1861, medens af Fogden i Lofoten og Vesteraalen er meddelt følgende:”

“Opgave

“over Fiskernes Antal og Udbyttets Størrelse under Skreifiskeriet i Aarene 1861—1865 i den Deel af Lofotens og Vesteraalens Fiskedistrikt, hvor Dpshn overensstemmende med Lov af 23de Mai 1857 ikke er anordnet, nemlig “Lofotens og Vesteraalens Indreside.”

“Til Oversigt over Almuens Deeltagelse og Udbyttet af det hele Fiskeri meddeles følgende af Dpshnschefens Beretninger og foranstaaende Opgave sammenbragte”

“Fortegnelse

“over Antallet af Baadmandskaber og Fiskere under Skreifiskeriet i Lofoten og Vesteraalen i Aarene 1861—1865.”

Aar.	Baadmandskaber.			Fiskere.		
	Inden Dpshnsdistr.	Udenfor Dpshnsdistr.	Tilsammen.	Inden Dpshnsdistr.	Udenfor Dpshnsdistr.	Tilsammen.
1861	5079	352	5431	22492	2571	25063
1862	4646	367	5013	20864	2524	23388
1863	4488	460	4948	20574	2992	23566
1864	5372	412	5784	22726	2752	25478
1865	4822	495	5317	20818	3288	24106

“og følgende ved Benyttelse af samme Materialier forfattede”

"Forteegnelse
 "over opgjøret Udbytte af Skretfiskeriet i Lofoten og Vesteraalen i Aarene 1861—1865."

Aar.	Antal Fisk, beregnet efter store Hundreder.				Tønder Lever.				Tønder Sogn.			
	Suben Op- fynshfrtiet.	Udenfor Op- fynshfrtiet.	Zifammen.	Suben Op- fynshfrtiet.	Udenfor Op- fynshfrtiet.	Zifammen.	Suben Op- fynshfrtiet.	Udenfor Op- fynshfrtiet.	Zifammen.	Suben Op- fynshfrtiet.	Udenfor Op- fynshfrtiet.	Zifammen.
1861	16,500,000	2,049,500	18,549,500	64,000	7,939	71,939	14,000	3,473	17,473			
1862	9,500,000	2,133,900	11,633,900	30,000	8,472	38,472	7,000	2,690	9,690			
1863	14,500,000	1,515,700	16,015,700	40,000	7,437	47,437	10,000	2,407	12,407			
1864	8,500,000	2,007,000	10,507,000	24,000	7,834	31,834	6,000	3,064	9,064			
1865	15,500,000	1,479,740	16,979,740	40,000	6,009	46,009	16,000	2,389	18,389			
Sum	64,500,000	9,185,840	73,685,840	198,000	37,691	235,691	53,000	14,023	67,023			
Gjennemnit	12,900,000	1,837,168	14,737,168	39,600	7,538	47,138	10,600	2,804	13,408			

"Af den første af disse Fortegnelser sees, at Søgningen til dette Fiskeri omtrent er den samme som for, uagtet den frie Benyttelse af Fiskebævet, som efter de nu bestaaende Forholde findes i Stedet, vistnok har besvirket at ældre og mindre brugbare Gølf, især fra Jorddistrikterne, i større Antal end tidligere have trukket sig ud af denne Bedrift. Dette maa imidlertid ansees for et Gode, da derved er givet Plads for yngre og bedre Kræfter, som ikke mangle. De større Slutstationer i Søgningen, som sees at have fundet Sted, formenes væsentligst be-

"tingede af de mere eller mindre gode Forhaabninger om Fiske i Finnmarken, som bevirke, at en større eller mindre Mængde af den nordenfor værende Almue bliver hjemme. Af den sisteføgende Almue er fremdeles som tidligere omtrent de $\frac{3}{4}$ hjemmehørende her i Amtet. Da Fiskeriet paa Jdresiden i de senere Aar er drevet med Held, hvilket formenes væsentligst at maatte tilskrives det gunstige Veir, som i disse har været det herskende i den Tid, da dette Fiskeri foregaaer, har Deeltagelsen i samme været i stadig Tiltagende, og bevirket, at Bærene ere bleve forsynede med bedre Korboder end forhen, tildeels ogsaa, at der er opstaaet nye Bær, saasom i Simso. Tidligere er Fiskeriet i denne Deel af Distriktet alene drevet med Garn; i den seneste Tid har man i Borge gjort heldige Forsøg med Liner."

"Paa Jndresiden — inden Opsynsdistriktet — var Linebruget ved Udgangen af forrige Jemaar aftaget og Garnbruget tiltaget, medens det Omvendte sees at have været Tilfældet i det sidstforløbne. Om Linebrugets Aftagen bemærkede jeg i min forrige Beretning, at man var tilbøielig til at søge Aarsagen dertil i det efter Lovven af 23de Mai 1857 mere udstrakte Fælledsskab i Havets Afbenyttelse, der ansees mindre fordeelig for dette Redskab. Den samme Grund som dengang anførtes for Linebrugets, anføres nu for Garnbrugets Aftagen."

"Antallet af Fartøier, som have søgt Opsynsdistriktet under Vinterfiskerierne, har udgjort i 1861 — 444, i 1862 — 403, i 1863 — 411, i 1864 — 400 og i 1865 — 423, gennemsnitlig omtrent 416 aarlig, og disses Besætninger i 1861—2026, i 1862—1892, i 1863—2020, i 1864—2027 og i 1865—1958, gennemsnitlig henved 2000. Til den øvrige Deel af Fiskedistrikter, hvor den fangebe Fisk saagodisom udelukkende vistes til Lørfisk, søge kun ganske faa Kjøbefartøier. Det gennemsnitlige Antal af Fiskere udgjør efter den ovenanførte Tabel 24,320 aarlig, og Antallet af samtlige Deeltagere i dette Fiskeri udgjør saaledes Aar om andet omtrent 26,500."

"Disse Talstørrelser grunde sig paa Optegnelser, hvis Rigtighed ikke i nogen Maade kan drages i Tvivl. Anderledes forholder det sig derimod med de i den anden

"af de ovenanførte Kortegneller meddelte Dpgaver over Hifferiets Udbytte, da disse væsentlig skatte sig til Skjøn, som efter Sagens Natur umuligt kunne være fuldkommen sikre, men kun i mere eller mindre Grad kunne nærme sig til det Rette. Jeg antager derfor, at det vil være af Interesse at erfare, hvorvidt disse Dpgaver stemme med de Dplysninger om Udbyttets Størrelse, som man paa anden Maade har Afgang til at erholde, og skal i den Anledning her meddele

"Dpgave

"over de til Nordlands Amts Medicinalfond af til samme afskiftpflichtige Hille-Varer i Aarene "1861—1865 indbetalte Beløb."

Aar.	Uden Tillæg af Incassationsgebyr, af Raaffiff 6 pCt. og af andre Hifferarer 2 pCt. Raaffiff 6 pCt., og af andre Hifferarer 2 pCt.		Med Tillæg af Incassationsgebyr, af Raaffiff 6 pCt., og af andre Hifferarer 2 pCt., Raaffiff 6 pCt., og af andre Hifferarer 2 pCt.		Tilfsammen.		Tilfsammen.					
	Ud.	Ind.	Ud.	Ind.	Ud.	Ind.	Ud.	Ind.				
1861	1750	112	4937	63	6688	55	1862	83	5038	35	6900	118
1862	906	43	3713	50	4619	93	964	25	3789	24	4753	49
1863	2024	80	3221	73	5246	33	2153	108	3287	43	5441	31
1864	1335	40	3500	94	4836	14	1420	68	3572	27	4992	95
1865	1932	87	3248	56	5181	23	2056	11	3314	91	5370	102
Sum	7950	2	18621	96	26571	98	8457	55	19001	100	27459	35
Gjennemsnit	1590	-	3724	43	5314	43	1691	59	3800	44	5491	103

"og følgende

"Sammendrag

"af de Medicinalfondets Regnskaber for Aarene 1861 til "1865 vedliggende Dpgaver fra Soldkassererne over de "fra Nordlands Amt til Soldstederne indførte Hifferarer, "hvoraf er svaret Afgift til Fondet."

Aar.	Tørffiff.	Tran.	Rogn.	Sild.
	Boger.	Tr.	Tr.	Tr.
1861	388,950	28,551	19,329	74,188
1862	317,172	20,042	12,438	52,023
1863	208,593	17,672	19,433	68,713
1864	324,691	21,455	17,609	20,360
1865	281,709	23,117	18,123	13,687
Sum	1,521,115	110,837	86,932	228,971
Gjennemsnit	304,223	22,167	17,386	45,794

"Ganste noiagtigt stemmer vistnok dette Sammendrag "ikke med den ovenfor meddelte Dpgave over Afgiftsbe- "lobene, men Uoverensstemmelserne, som maa være be- "virket ved Feiltagelser under Redstrivningen og Optæl- "lingen af de mange Smaasummer, dreier sig i det Hele "kun om nogle saa Dalere, og ere derfor saa uvæsentlige, "at Sammendraget er lige brugbart for Diemedet. De "ligeledes mindre væsentlige Uoverensstemmelser mellem "de ovenanførte Afgiftsbeløb for de fire første Aar af "Tørffiff, Tran, Rogn og Sild og tilsvarende Dpgaver "i den til Revision af Lovgivningen om Medicinalaf- "giften i sin Tid nedsatte Commissions underdanigste Ind- "stilling af 1ste Marts 1865 og Opsynschefens Beretning "for 1865, ere efter derom anstillede Undersøgelser at til- "skrive Feil i hidtævnte Dpgaver."

"Beregnes den til Klippiff virkede Raaffiff efter de i "hvert Aar indbetalte Afgifters Beløb — et stort Hundrede "for hver 3 Skilling i Afgift — og den i foranstaaende "Sammendrag i Boger opførte Tørffiff efter som den sæd- "vanligen ansættes til $\frac{1}{4}$ stort Hundrede pr. Bog, skalde "Tangsten angivet i Stykketal efter store Hundreder have "udgjort:"

Aar.	Fisk virket til Lorsfisk.	Fisk virket til Klipfisk.	Tilsammen.
1861	9,723,760 Stk.	7,450,780 Stk.	17,174,520 Stk.
1862	7,929,300 —	3,856,840 —	11,786,140 —
1863	5,214,830 —	8,615,600 —	13,830,430 —
1864	8,117,290 —	5,682,280 —	13,799,550 —
1865	7,042,730 —	8,224,380 —	15,267,110 —
Sum	38,027,890 —	33,829,840 —	71,857,710 —
Gjnsnitl.	7,605,590 —	6,765,980 —	14,371,550 —

“Det hele Udbytte i Gemaaret efter Opsynschefens Opgave udgjor som ovenfor anført 64,500,000, men for Sammenligningen med Indbeldet af her anførte Tabel, maa derfra trækkes, hvad der af Udbyttet er medgaaet til Fortøring under Fisket, hvilket beregnes til $\frac{1}{4}$ Million aarlig, for Gemaaret altsaa til 2,500,000, hvorefter bliver igjen 62,000,000. Efter Fogdens Opgave udgjor Udbyttet udenfor Opsynsdistriktet 9,185,840 Stk., hvoraf mindst det de 9 Millioner overskydende Antal ligeledes maa være medgaaet til Fortøring. Regges disse 9 Millioner til de af Opsynschefen opgivne 62, faaer man altsaa i det Hele 71 Millioner, eller noget mindre end det Antal, hvoraf der er svaret Afgift.”

“Af hvad der findes inden Opsynsdistriktet virkes gjennemsnitligt omtrent ligemeget til Lorsfisk og Klipfisk, dog er dette Forhold i de forskjellige Aar underkastet ikke ubetydelige Afændringer, hvorom Oplysninger indeholdes i de af Opsynschefen meddelte Opgaver over Udbyttets Størrelse. Hvad der findes udenfor Opsynsdistriktet virkes, som oven anmærket, næsten udelukkende til Lorsfisk. Ansættes dette for hvert af Aarene 1861, 1862 og 1864 til 2 Millioner og for hver af de øvrige to Aar til $\frac{1}{2}$ Million, hvilket temmelig nær svarer til de ovenanførte ved Sammentælling af flere mindre Summer fremkomne Beløb, skulde Forholdet mellem Tilvirkning af Lorsfisk og Klipfisk efter de af Opsynschefen og Fogden meddelte Opgaver stille sig saaledes som nedenstaaende Tabel udviser.”

Aar.	Fisk virket til Lorsfisk.	Fisk virket til Klipfisk.	Tilsammen.
1861	10,000,000 Stk.	8,000,000 Stk.	18,000,000 Stk.
1862	7,500,000 —	3,500,000 —	11,000,000 —
1863	4,500,000 —	11,000,000 —	15,500,000 —
1864	5,000,000 —	5,000,000 —	10,000,000 —
1865	7,500,000 —	9,000,000 —	16,500,000 —
Sum	34,500,000 —	36,500,000 —	71,000,000 —
Gjnsnitl.	6,900,000 —	7,300,000 —	14,200,000 —

“Sammenholdes Lors- og Klipfiskpartierne i den næstføregaaende med de tilsvarende Partier i denne Tabel sees det, at Opgaverne over Lorsfiskpartierne i den sidste i det Hele taget ere noget mindre end i hin, medens det omvendte er Tilfælde med Klipfisken, over hvilken Opsynschefens Opgaver gjennemsnitligt ere lidt over $\frac{1}{4}$ Million eller 7 $\frac{1}{2}$ % høiere end de Raafiskpartier, hvoraf der er erlagt Medicinalafgift. Denne sidstnævnte Uoverensstemmelse finder imidlertid sin høist rimelige Forklaring i hvad der i den ovenfor nævnte Commissions-Indstilling af 1ste Marts 1865 Pag. 42 og 43 er oplyst om den som Folge af den dagjældende Lovgivnings Bestemmelser stedfindende Mangel af Midler til at kontrollere Medicinalafgiftens og fornemmelig Raafiskafgiftens rigtige Erlaggelse, en Mangel, som har været i den Grad erkjendt, at den i sin Tid først fremkaldte Motion om Forandringer i disse Bestemmelser, og som utvivlsomt har givet Anledning til, at ikke ubetydelige Raafiskpartier, maaste endog adskilligt mere end de ovenfor nævnte 7 $\frac{1}{2}$ % aarligene ere unddragne fra at svare Afgift. Jeg formener derfor, at der er mere Grund til at antage, at Opsynschefens Opgaver over Raafiskpartierne ere for lave end for høie, og finder ogsaa Beskyttelse for denne Formening i hans Opgaver over de øvrige afgiftspligtige Fiskevarer, navnlig den Lorsfisk og Roguen, som en Sammenligning af de heromhandlede Tabeller utvivlsomt viser at være for lave. Bistof indbefatter Opgaven over Lorsfiskpartierne, beregnede efter Medicinalafgiften, ogsaa den under Sommer- og Hjemfiskerierne til saadan Vare virkede afgiftspligtige Fisk, men efter de Oplysninger, jeg derom har havt Anledning

"til at erhverve, maa denne antages at udgjøre et ialfsald
 "i Forhold til Udbyttet af Fosofisfket høist ubetydeligt Kvan-
 "tum, som maafe neppe ækvivalerer hvad der ogsaa af
 "Torsfisk er unddraget for Afgifts Erlæggelse, og hvad
 "der af Fosofisfket hjemføres til Huusbrug. Med Hensyn
 "til Opgaverne over Udbyttet af Lever, hvoraf 2 Tønder
 "give 1 Tønde Tran, er det at bemærke, at Fisserne fra
 "Senjen og Tromsø sædvanligen ikke sælge Leveren i Lo-
 "foten, men tage den med til deres Hjem for der at
 "brændes til Tran, som derfra igjen udført ikke svarer
 "Afgift til Nordlands Amts, men til Senjens og Tromsø's
 "Fogderies Medicinalfond, samt at Forbruget af Tran
 "her i Amtet dels til Belysning og dels til Emurning og
 "Maling er ganske betydelig. Tages tilbørligt Hensyn
 "hertil, er der heller ikke Grund til at antage, at Lever-
 "udbyttet skulde være for høit anslaaet."

"Jeg har saameget mere fundet mig opfordret til
 "med muligste Noiagtighed at granske den heromhandlede
 "Sag som der fra visse Høie aarlig høres lydelige Klæ-
 "ger over Opsynschefens uforvarligt høie Opgaver over
 "Fisseriets Udbytte, Klager, som fremførte med Suffisance
 "og stadigt gjentagne have vundet Tiltro blandt Almue-
 "den, der ikke har Anledning til nærmere at undersøge Forhol-
 "dene, og vissefelig virket skadeligt ved at svække dens Til-
 "lid til Opsynets Beretninger. Hver ubefoiede disse
 "Klager have været formenes tilstræffelig godtgjort ved
 "det Anførte."

"Men om end Opgaverne heller maa antages at
 "være for lave end for høie, har Udbyttet af Vinterfisseriet
 "i Fosfoten dog med Hensyn til Fangstens Størrelse i det
 "forløbne Tjemaar, især i Aarene 1862 og 1864 været
 "meget mindre end hvad man for har anseet som Mid-
 "delsfisses Udbytte. Grunden hertil have Modstanderne
 "af Loven af 23de Mai 1857 gjerne villet søge i de ved
 "denne etablerede nye Forhold, navnlig i den friere og
 "mere uindstrænkede Benyttelse af Fiskehavet, hvortil den
 "har aabnet Afgang. Det anføres som en Kjendsgjær-
 "ning, at Fisserierne ere aftagne siden Loven kom til An-
 "vendelse, og denne Paastand er saa ofte gjentaget baade
 "i Skrift og Tale, at den tilsidst har vundet Tiltro og

"saa i videre Kredse. Men man maa enten have glemt
 "eller ogsaa ikke villet erindre, at den for dette Fisseri
 "mindre gunstige Periode allerede begyndte i Aaret 1857,
 "medens Loven først traadte i Kraft og kom til Anven-
 "delse i Aaret 1859. Beregnet efter Medicinalafgiften,
 "som om den end ikke kan ansees for en fuldkommen sikker,
 "dog maa kunne følges som en for det hele Tidrum,
 "det her gjælder, omtrent lige paalidelig Maalestof, var
 "Udbyttet af 1857 Aars Fiske omtrent $\frac{2}{3}$ Million mindre
 "end 1860 Aars Udbytte samt omtrent to Hundrede Tu-
 "sinde mindre end Udbyttet i 1861, og i det hele Tids-
 "rum, hvorom her tales, har, med Undtagelse af Aarene
 "1862, 1863 og 1864, intet Aar givet saa lidet Udbytte
 "som Aaret 1858, der ogsaa kun staar lidt over $\frac{1}{2}$ Mil-
 "lion over hvert af Aarene 1863 og 1864. Den an-
 "førte Paastands Urigtighed tør herved ansees tilstræffelig
 "godtgjort."

"At mange andre Paastande vedrørende nævnte Lov,
 "saasom om det i Forhold til hvad der var Tilfældet i
 "tidligere Dage overordentlig store Redskabsaab, som nu
 "skal finde Sted m. M., ere ligesaa ubefoiede, er høist
 "antageligt, om end dette formedelst Forholdenes Beskaf-
 "senhed ikke paa lignende Maade kan bevises ved statistiske
 "Data. Hvad iøvrigt disse Forholde angaaer, da har
 "jeg som Medlem af den i 1865 til Revision af Lovgiv-
 "ningen vedkommende Fosofisfket naadigst udnævnte Com-
 "missionen havt Anledning til i underdanigst Indstilling
 "af 27de Septbr. s. A. nærmere at udtale min Mening
 "om samme, og tør derfor ansee det ufornødent her videre
 "at berøre dem."

"At Skreifisseriet nu i en Række af Aar har været
 "mindre end tidligere er efter min Mening udelukkende at
 "tilskrive saadanne naturlige Aarsager, som vi mangle
 "Midler til nærmere at udgranske, og Traditionen vil
 "ialfsald vide, at saadanne uheldige eller rettere sagt
 "mindre gunstige Perioder ogsaa ere indtrufne i en ikke
 "meget siern Fortid, fra hvilken paalidelige Optegnelser
 "savnes. Saavidt jeg har havt Anledning til at erfare,
 "er det derfor heller ikke Mange, som nære nogen alvor-
 "lig Frygt for at en gunstigere Periode ikke atter vil
 "indtræde".

"Har Fangstens Storrelse været forholdsviis ringe,
"er dette imidlertid for Almuens Vedkommende fuldt er-
"stattet ved de hidtil uhorste Priser paa Fiskeriprodukterne
"i det forløbne Aemaar."

— — — — — "At Fiskeriet maa have
"svaret god Regning synes man imidlertid berettiget til
"at slutte alene af den Omstændighed, at det Aar efter
"Aar drives af de samme Fiskere ofte med forøget Udstyr
"og Kraft og at mange driftige Mænd hovedsagelig ved
"det have erhvervet sig Velstand."

— — — — — "I 1865 gjordes Forsøg
"i Vofoten med at fiske Skrei med Synknøt. Om Resultatet
"end ikke svarede til de Forventninger, man havde
"gjort sig, var det dog af den Beskaffenhed, at det ledede
"til Forsøgets Gjentagelse."

"Forøvrigt er Fiskerierne drevne med samme Slags
"Baade og Redskaber som før, hvilke man dog har søgt
"at forbedre saameget man har formaaet. Garnenes
"Størrelse forøges baade i Længde og Bredde, og saavel
"paa disse som Linernes Forfærdigelse anvender man
"den stærste Flid, benytter finere Traad og bedre Snøre,
"og søger i det Hele taget at gøre dem saa stærke og
"for Diemedet tjeulige som muligt. For Indførelsen af
"en forbedret Baadform er Dyrksomheden vaakt, hvor-
"ved man navnlig har havt Listerbaaden for Die; efter en
"af Ophsynschefen ved Vofotfisket anskaffet og Vedkommende
"ublaant Listerbaad er ogsaa i Slutningen af Aemaaret i
"Søndre Helgeland bygget et Par Baade af denne Form.

— — — — — "Kort sagt, man har overalt Dy-
"rksomheden henvendt paa Forbedringer, og det er —
"som Jøgden i Søndre Helgeland ytrer — umiskjendeligt,
"at der med Hensyn til Fiskerierne eller Fiskeribedriften er
"opstaaet et større Liv og en større Virksomhedsaaend
"som forhen viste sig at være raadende med Hensyn til denne
"vigtige Erhvervskilde. Uden at udtale nogen Formening
"om hvorvidt dette i nogen Maade er at tilskrive Loven
"af 23de Mai 1857, bør jeg dog ikke undlade at bemærke,
"at disse Spor til Fremgang først have vist sig efterat
"denne Lov kom til Anvendelse."